

ДО
Д-Р ВЕСЕЛИН БОЖКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА
СЪОБЩЕНИЯТА
СОФИЯ 1000
ул. "Гурко" № 6

Относно: Обществено обсъждане на проект на решение за определяне, анализ и оценка на съответните пазари на линии под наем, приет с Решение № 1377 от 05.06.2012 г. на Комисия за регулиране на съобщенията

УВАЖАЕМИ Д-Р БОЖКОВ,

Във връзка с Решение № 1377 от 05.06.2012 г. на Комисия за регулиране на съобщенията (КРС/ Комисията) за приемане на проект на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на линии под наем на дребно, пазара на терминиращи сегменти на линии под наем на едро и пазара на магистрални сегменти на линии под наем на едро (Проекта), и открита процедура за второ обществено обсъждане на проекта, представяме на Вашето внимание позицията на „Мобилтел“ ЕАД (Мобилтел).

1. По отношение на определянето на съответните пазари

По отношение на пазара на терминиращи сегменти на линии под наем на едро в проекта са обособени два подпазара – подпазар на терминиращи сегменти на линии под наем на едро със скорости до и включително 8 Mbit/s и подпазар на терминиращи сегменти на линии под наем на едро със скорост над 8 Mbit/s, който не подлежи на ex-ante регулиране.

Съгласно проекта подпазарът на терминиращи сегменти на линии под наем на едро със скорости до и включително 8 Mbit/s включва всички линии под наем на едро, независимо от използваната технология, при които: (1) една от крайните точки е разположена в рамките на някой от 27-те административни областни центрове, а другата точка е разположена в населено място, което се намира в рамките на административната област, обслужвана от този център; (2) и двете крайни точки са разположени в рамките на областен център или друго населено място (селищни линии под наем); (3) и двете крайни точки са разположени в различни населени места, намиращи се в една и съща административна област.

В рамките на подпазара на терминиращи сегменти на линии под наем на едро със скорости до и включително 8 Mbit/s Комисията предлага налагането на специфични

задължения за предприятието, определено за предприятие със значително въздействие върху този пазар – „Българска телекомуникационна компания“ АД (БТК), като в същото време определя различни цени за различни скорости на линиите от съответно 2, 4 и 8 Mbit/s в рамките на този пазар.

Въпреки че Комисията коригира пазарната дефиниция що се отнася до изключването на крайни точки на една линия, намиращи се в различни административни области, които бяха включени в частта, касаеща ценовата регулация в Проекта по първото обществено обсъждане, то диференциацията по отношение на скоростите за определяне на ценовите ограничения, както и методът на образуване остават непроменени.

В проекта Комисията мотивира лисата на необходимост от допълнително обособяване на подпазари на терминиращи сегменти на линии под наем на едро със скорост до и включително 2 Mbit/s; от 2 Mbit/s до и включително 4 Mbit/s и от 4 Mbit до и включително 8 Mbit/s с отсъствието на *„основателни аргументи в тази посока, още повече, че в проекта на анализ е доказана взаимозаменяемостта както по отношение на технологията, така и по отношение на скоростта на пренос при терминиращите сегменти на линии под наем на едро със скорости до и включително 8 Mbit/s.“* Като се посочва, че *„взаимозаменяемостта не предполага изрично еднакви характеристики на услугата. Често е достатъчно услугите да имат сходни характеристики, които оправдават включването им в рамките на един продуктов пазар. Това не означава, че предвидените специфични задължения следва да се разделят, прецизирайки елементите на всяка една услуга, попадаща в обхвата на продуктовия пазар. Специфичните задължения по-скоро следва да са обективни и пропорционални на установените конкурентни проблеми.“* Считаме, че допълнителното обособяване на пазар от 2, 4 и 8 Mbit/s за целите на ценовата регулация не може да бъде мотивирано с подобни аргументи и е необходимо да бъдат определени съответни продуктов пазари, които да отговарят на предложеното разделение направено за целите на налагане на ценовите ограничения. Съгласно чл. 166, ал. 1 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), Комисията може да налага, продължава, изменя или отменя специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар за предоставяне на ефикасен достъп и/или взаимно свързване и оперативна съвместимост между услугите в полза на крайните потребители и за стимулиране на ефективна конкуренция. Член 152 от ЗЕС посочва, че Комисията определя продуктовия и географския обхват на съответните пазари. Следователно, специфичните задължения се налагат на така определения от КРС продуктов пазар и налагането на задължение не на съответния продуктов пазар, на който предприятието е определено за такова със значително въздействие, а на ограничена част от този пазар, е незаконосъобразно. Считаме, че ако Комисията иска да наложи ценови ограничения, които са различни за различните скорости на линии под наем, включени в обхвата на терминиращите сегменти на линии под наем, то КРС следва по съответен начин да обособи и продуктовия пазар.

2. По отношение на специфичните задължения на пазара на терминиращи сегменти на линии под наем със скорост до и включително 8 Mbit/s

2.1. Ценови ограничения:

За определянето на ценови праг по отношение на цените за месечен абонамент на терминиращи сегменти на линии под наем със скорости до и включително 2 Mbit/s Комисията е изчислила марж въз основа на разполагаемата информация за разходите,

предоставени от БТК в изпълнение на регулаторните задължения на предприятието и експертна оценка за тяхното развитие. КРС определя марж в размер на 18%, изчислен въз основа на разходите, присъщи за предоставяне на съответните услуги на дребно, като се отчита и обичайната норма на печалба, по данни за цените на дребно на линии под наем със скорости до и включително 2 Mbit/s за съответните скорости и разстояния. КРС обосновава изведените съотношения между средните месечни приходи от традиционни линии под наем, предлагани от алтернативни предприятия за съответните скорости с факта, че *на този етап историческото предприятие не е предлагало на пазара на дребно традиционни линии под наем със скорости на пренос над 2 Mbit/s до и включително 8 Mbit/s и съществува възможността такива линии да не бъдат предлагани и в бъдеще*. Считаме, че изложената от Комисията в рамките на първото обществено обсъждане аргументация, че Мобилтел неоснователно интерпретира съотношенията, изведени от КРС за скоростите от 4 Mbit/s и 8 Mbit/s, като различен ценови праг, е неприемлива. Освен това не можем да се съгласим с твърдението на КРС, че така определеният марж е аргументиран поради факта, че за неговото определяне *„са използвани данни за разходите на БТК за регулирани услуги, което значи че са използвани осреднените стойности на разходите, присъщи на услугите на дребно в обхвата на минималния пакет от линии под наем, като е направена експертна оценка за тяхното развитие“*, и дава яснота относно изходните данни и изчисленията при формиране на стойността от 18%. Продължава да липсва яснота кои разходи на дребно на БТК са взети предвид и какъв е размерът на тези разходи, за да се изчисли, марж в точно такъв размер. На стр. 37 от анализа КРС единствено посочва, че *„избраното ценово ограничение не е обвързано с разходите за предоставяне на услугата линии под наем и че при различни цени на дребно за съответните линии ще се формират и различни цени на едро.“*

На следващо място, при определяне на марж от 18% са взети предвид единствено разходите за предоставяне на традиционни линии под наем и не са отчетени разходите по предоставяне на алтернативните линии под наем на БТК. Считаме, че при определяне на марж, следва да бъдат отчетени, не само разходите и цените на дребно за предоставяне на традиционни линии под наем, но и на Ethernet линиите под наем. Видно от информацията, публикувана в пазарния анализ¹ средната цена, на която се предлагат Ethernet линиите под наем е значително по-ниска от цената, по която се предлагат традиционните линии под наем и би следвало това да бъде отразено при определяне на ценовия праг. Мотивите на Комисията, че тя не разполага с *„разходите за предоставяне на алтернативни линии под наем, доколкото това са сравнително нови услуги“* не могат да бъдат валиден аргумент за тяхното изключване.

Продължаваме да поддържаме становище, че в случай, че КРС иска да отчете различните специфики и разходи на традиционните и алтернативните линии под наем, би могла да въведе ценови праг, който е диференциран за традиционните и за алтернативните линии под наем по примера на Италия и Португалия.

2.2. Отмяна на задължението за изготвяне и публикуване на Типово предложение

¹ Стр. 72 от Пазарния анализ на пазара на линии под наем на дребно, пазара на терминиращи сегменти на линии под наем на едро и пазара на магистрални сегменти на линии под наем на едро.

Мобилтел поддържа становището си, изложено в рамките на първото обществено обсъждане на проекта, а именно по отношение на БТК да бъде продължено задължението за изготвяне и публикуване на Типово предложение.

Съобразно нормативните изисквания, КРС следва да налага подходящи и пропорционални специфични задължения, които кореспондират с конкурентните проблеми, установени на съответния пазар. От резултатите от първото обществено обсъждане на проекта е видно, че Комисията не е приела предложението на Мобилтел с аргумента, че предвид състоянието на пазара и установените на него конкурентни проблеми не е необходимо на БТК да бъде наложено задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение. Считаме, че посоченото от КРС не кореспондира с анализа на съответния пазар, извършен от самата Комисия. В приложението към проекта на решение за определяне, анализ и оценка на съответните пазари КРС подробно е изследвала ценовите и неценовите конкурентни проблеми, налични на подпазара на терминиращи сегменти на линии под наем на едро със скорости до и включително 8 Mbit/s. Обръщаме внимание най-вече на посоченото от страна на КРС по отношение на тактиките на умишлено забавяне или отлагане на предоставянето на достъп, прекомерните изисквания, дискриминационното непредоставяне на информация и дискриминация по отношение на качеството.

В анализа КРС е посочила, че *„съществува потенциална възможност действията на БТК по забавяне под формата на дълги проучвателни срокове, на чувствително разтегнати във времето проверки на необходими съоръжения и изчисления на разходите да са причина конкурентните предприятия да загубят крайни потребители на пазара на дребно, тъй като не могат да предложат условия и качество, сходни на предлаганите от БТК. Въз основа на изложеното, КРС счита, че тактиката на умишлено забавяне или отлагане представлява потенциален конкурентен проблем, който може да се отрази върху конкуренцията на вертикално свързаните пазари на дребно чрез прехвърляне върху тях на конкурентните предимства, от които се ползва БТК на пазара на терминиращи сегменти на линии под наем на едро със скорости до и включително 8 Mbit/s.“*

Също така, КРС отбелязва, че *„поставянето на завишени изисквания, проявяващи се в неотнормирани към исканата услуга технически изисквания или други условия затрудняват конкурентите при навлизането им на пазара. В конкретния случай, тези изисквания могат да се изразяват в необосновани технически изисквания или сложни процедури за отстраняване на повреди, като същевременно са извън необходимото за осъществяване на услугите. Крайният ефект от такива изисквания се изразява в увеличаване разходите или намаляване продажбите на конкурентите.“*

В анализа Комисията изтъква и, че *„..... липсата на информация е от съществено значение както за планиране от страна на алтернативните предприятия на ползването на терминиращи сегменти на линии под наем на едро със скорости до и включително 8 Mbit/s, така и за коректно заявяване на тези услуги. Липсата на информация или неясно представената информация води до по-малко ефективен или ефикасен достъп до услугата или може напълно да изключи възможностите за ползването му. От изложеното по-горе, е видно, че при липса на регулация БТК би имало стимули да пречи на конкурентите, като не предоставя необходимата информация. Това би повишило разходите на конкурентите и би намалило конкуренцията.“*

Не на последно място, в анализа е отчетено, че *„качеството на услугите, предлагани на разглеждания пазар оказва пряко влияние върху услугите, предоставяни на крайните потребители. Посоченото създава предпоставки за предприятие със значително въздействие върху разглеждания подпазар да предоставя на свързаните*

пазари на дребно (надолу по веригата) услуги, с качество, различно от качеството на услугите, предоставяни на конкурентните предприятия. Така например, за БТК е налице възможност да предоставя достъп до терминиращи сегменти на линии под наем на едро със скорости до и включително 8 Mbit/s с по-ниско качество, от това, с което предприятието предоставя услугите на собствените си абонати на свързаните пазари на дребно. Всъщност, ако закупената услуга на едро е с по-ниско качество, то предоставяната въз основа на нея услуга на дребно също е с по-ниско качество. Поради това, предприятията закупили услугата на едро с по-ниско качество не могат да се конкурират на пазарите на дребно с предприятието със значително въздействие върху разглеждания подпазар на едро. Подобно поведение може да има съществено влияние върху конкуренцията на пазарите на дребно и, в крайна сметка, да е в ущърб на потребителите на вертикално свързаните пазари на дребно.“

Въпреки горесцитираните изводи на КРС по отношение на наличните на съответния пазар неценови конкурентни проблеми, Комисията не е предложила ефективен механизъм за тяхното преодоляване, респективно недопускане.

Задължението за изготвяне и публикуване на Типово предложение е единственият регулаторен механизъм, който позволява предварителна оценка и съответна намеса от страна на регулаторния орган по отношение на условията за предоставяне на услугата. В тази връзка, както нееднократно е изтъквала КРС, посоченото задължение е свързано с преодоляване на потенциални конкурентни проблеми и необходимостта от засилване на ефекта от задълженията за прозрачност и равнопоставеност. Предварителната намеса на регулатора препятства антиконкурентни практики на историческото предприятие и не считаме, че в конкретния случай са налице основания КРС да отмени текущото задължение на БТК за изготвяне и публикуване на Типово предложение.

Мобилтел отчита, че КРС е предложила въвеждането на допълнителни изисквания по отношение на сроковете за предоставяне на услугите и отстраняване на повреди, както и задължение за публикуване на подробна информация с оглед реда и условията за предоставяне на услугата, както и информация за качеството на същата. На мнение сме обаче, че посочените изисквания не гарантират недискриминационното предоставяне на услугата от страна на БТК, тъй като няма механизъм за предварително одобрение на всички условия от страна на КРС, както и не е налице способ за своевременно препятстване на недобросъвестни практики на предприятието със значително въздействие.

Считаме за неотнормими твърденията на КРС, че не е необходимо на БТК да бъде наложено задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение, тъй като то е свързано с продължителна процедура на одобрение от страна на държавния орган. Всяко едно Типовото предложение на предприятие със значително въздействие върху пазара следва да бъде разгледано по нормативно определения ред, като ЗЕС не предвижда дълга като срокове процедура.

Мобилтел поддържа позицията, че КРС следва да осигури ефективна конкуренция на съответния пазар чрез съответните механизми, предвидени в нормативната уредба и по начин, който съответства на нуждите на пазара. Задължението за изготвяне и публикуване на Типово предложение, ведно със задълженията за прозрачност и равнопоставеност, е подходяща и пропорционална мярка, която ще спомогне преодоляването на потенциалните неценови конкурентни проблеми.

Считаме, че по отношение на БТК следва да бъде продължено задължението за изготвяне и публикуване Типово предложение за линии под наем и поради положителния ефект, който има наложеното задължение до настоящия момент (в частност посочената на стр. 175 и 176 от анализа липса на жалби, свързани с

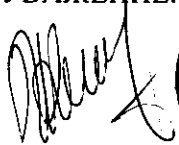
предоставяне на линии под наем от минималния пакет от страна на задълженото предприятие).

Видно и от относимата европейската практика, а именно, че задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за линии под наем е наложено към настоящия момент в редица европейски държави сред които Австрия, Чехия, Дания, Гърция, Финландия, Франция, Латвия и Италия.

С оглед всичко гореизложено, предлагаме по отношение БТК да бъде продължено задължението за изготвяне и публикуване на Типовото предложение.

3. По отношение на проекта на решение за определяне, анализ и оценка на съответните пазари, обръщаме внимание, че в мотивите на проекта е налице техническа грешка по отношение на посочения пазарен дял на БТК на база брой линии. Проектът на решение следва да бъде коригиран с оглед актуализираните от КРС данни в приложението към проекта на решение, съгласно което пазарният дял на БТК на база брой линии е 53,6 %.

С УВАЖЕНИЕ:

Искра Кусева

Пълномощник на изпълнителните директори на
"Мобилтел" ЕАД